

Kde vzal Kain manželku?

Jestliže sňatek mezi příbuznými je nepřipustný, kde vzal Kain manželku? Byli na zemi ještě jiní lidé? Kdo žil v zemi Nod? Má to nějaký význam pro evangelium?

Neznáme ani její jméno, ale mluvilo se o ní při Scopesově procesu, je o ní řeč ve hře a filmu *Inherit the Wind*¹ a v knize a filmu *Contact*,² hovořilo se o ní po celém světě, možná víc než o jakékoli jiné manželce.

Skeptikové argumentovali Kainovou ženou ve snaze zdiskreditovat knihu Genesis jako historický záznam. Je smutné, že většina křesťanů jim nedovedla dát náležitou odpověď. Svět je proto přesvědčen, že křesťané nedokáží obhájit autoritu Písma ani svou víru.

Například, při historickém Scopesově případu v Tennessee r. 1925, státní žalobce William Jennings Bryan, který hájil křesťanskou víru, nedokázal odpovědět na otázku po Kainově manželce, položenou vysloveně protikřesťanským právníkem organizace ACLU³ Clarencem Darowem.⁴

Proces tehdy sledoval tisk celého světa a to, co napsal, ovlivňuje křesťanství až dodnes - křesťané prý nejsou schopni obhájit pravdivost biblických zápisů. Odtud je jen nepatrný krůček ke tvrzení, že biblické záznamy jsou neobhájitelné!

Atheista Carl Sagan se vytyčil se stejnou otázkou ve své knize *Contact*,⁵ (v *New York Times* figurovala na seznamu nejčtenějších knih), použili ji i autoři stejnojmenného filmu natočeného podle této knihy.

V knize smyšlená postava Ellie neumí vysvětlit problém Kainovy ženy a další otázku, kladené farářovou ženou, která vede debatní skupinu.⁶

Sagan chytře použil otázky, které lidé často kladou, např. „Kdo byla Kainova žena?“ a jiné, namířené proti křesťanům ve snaze „dokázat“, že Bibli nelze obhájit.

Škoda, že většina křesťanů by patrně ani dnes neuměla odpovědět, ačkoli odpovědi *existují*. Protože však většina církví zanedbává apologetiku,⁷ zejména ve vztahu ke knize Genesis, většina křesťanů v církvi není připravena „dát odpověď každému, kdo by vás vyslychal o naději, kterou máte“ (1 Petrova 3,15).

Proč je to důležité?

Mnozí skeptikové tvrdili, že aby Kain mohl mít ženu, musely na zemi žít ještě jiné „rasy“ lidí, kteří nebyli z potomstva Adama a Evy. Pro spoustu lidí je tato otázka kamenem úrazu, pro který nedokáží přijmout biblický příběh stvoření a Evu s Adamem jako jediný rodičovský pár na počátku lidstva - příběh, se kterým stojí a padá mnohé z učení Starého i Nového zákona.

Obhájci evangelia musejí umět ukázat, že všechny lidské bytosti jsou potomky jediného muže a jediné ženy (Adama a Evy), protože pouze potomci Adama a Evy mohou být spaseni. Věřící tedy musejí umět vysvětlit Kainovu manželku a dokázat, že i ona byla potomkem Adama a Evy. (Související oddíl Bible je v Genesis 4,1-5,5.)

Než na tuto otázku odpovíme, ukažme si nejdříve, jak důležitá je pro význam evangelia.

První člověk

„Skrze jednoho člověka totiž vešel do světa hřích a skrze hřích smrt; a tak smrt zasáhla všechny, protože všichni zhřešili“ (Řím 5,12).

V 1 Kor. 15,45 čteme, že „Adam byl prvním člověkem“. Bůh nezačal tím, že by stvořil celou skupinu lidí.

Bible jednoznačně říká, že *pouze* Adamovi potomci mohou být spaseni. Římanům 5 učí, že hřešíme proto, že zhřešil Adam. Odsouzení k smrti, kterého se Adamovi dostalo za jeho vzpouru, zdědili i všichni jeho potomci.

Kainova manželka? Otázka, na kterou mnoho křesťanů neumí odpovědět.

Protože Adam byl hlavou lidského pokolení, když padl, padli jsem s ním i my všichni, kteří jsme byli v jeho lůně. Tak jsme všichni odděleni od Boha. Konečným důsledkem hříchu je věčné oddělení toho, co je hříšné, od svatého Boha. Dobrou zprávou naproti tomu je, že existuje cesta, jak se k Bohu můžeme vrátit!

Protože člověk přinesl na svět hřích a smrt, všichni Adamovi potomci potřebují Člověka bez hříchu, který za ně zaplatí pokutu za hřích a odpyká trest smrti. Bible však učí, že „všichni zhřešili“ (Řím 3,23). Jak z toho?

Poslední Adam

Bůh nabídl řešení - způsob, jak člověka vysvobodit z jeho bídného postavení. Pavel vysvětluje v 1 Korintským 15, že Bůh dal jiného Adama! Boží Syn vzal na sebe lidskou přirozenost, a tím, v kombinaci se svou božskou přirozeností, se stal dokonalým bohočlověkem, Ježíšem Kristem. Ve svém lidství je potomkem Adamovým (po linii Noe - Abraham - David), a tím se stal naším příbuzným! Nazývá se „posledním Adamem“ (1 Kor 15,45), protože zaujal místo prvního Adama. Stal se hlavou nového lidského rodu, a protože je bez hříchu, mohl zaplatit pokutu za hřích:

„A jako vešla do světa smrt skrze člověka, tak i zmrtvýchvstání: jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života“ (1 Kor 15,21-22).⁸

Kristus strpěl smrt (pokutu za hřích) na kříži, když prolil svou krev („bez vylití krve není odpuštění hříchu“, Žid 9,22), takže ti, kdo litují své vzpoury a spolehnou se na jeho zástupnou oběť, mohou být smířeni s Bohem.

Protože Bible označuje *všechny* lidské bytosti jako hříšníky, kromě bohočlověka Ježíše, a všichni jsme navzájem příbuzní („On stvořil z jednoho člověka všechno lidstvo, aby přebývalo na povrchu země“ - Sk 17,26), dává evangelium smysl pouze tehdy, jestliže všichni žijící lidé a všichni, kteří kdy žili, jsou potomky prvního člověka Adama.⁹ Kdyby to tak nebylo, nedalo by se evangelium vysvětlit ani obhájit.

Dopis Židům podtrhuje, jak Ježíš na sebe vzal přirozenost člověka, aby zachránil lidstvo (Žid. 2,11-18).

Pouze potomci prvního Adama mohou tedy být spaseni.

Všichni jsme příbuzní

Na počátku byl tedy *jediný* člověk - stvořený z prachu země (Genesis 2,7). To znamená, že i Kainova manželka byla jeho potomkem. Nemohla patřit k žádné jiné lidské „rase“, žádná jiná totiž neexistovala.

První žena

V Genesis 3,20 čteme: „Člověk svou ženu pojmenoval Eva (to je Živa), protože se stala matkou všech živých.“¹⁰ Jinými slovy, všichni lidé jsou potomky Adama a Evy - Eva byla první ženou.

Evy byla stvořena z Adamova žebra (nebo boku) (Gen 2,21-24) - byla to jedinečná událost. Ježíš (Mat 19,4-6) a Pavel (Ef 5,31) staví na této historické a jedinečné události instituci monogamního manželství.

V Genesis 2,20 také čteme, že když Adam pohlédl na všechna zvířata, nemohl najít nikoho sobě podobného - žádné z nich nebylo jeho druhu.

Z toho všeho vyplývá, že na počátku lidského rodu existovala *jediná* žena, Adamova manželka. Nikdy neexistovaly nějaké ženy, které by nebyly Evinými potomky.

Kdyby křesťané nedokázali obhájit, že všechny lidské bytosti (včetně Kainovy ženy) pocházejí z prvotních rodičů Adama a Evy, jak by mohli pochopit a vysvětlit evangelium? Jak by ospravedlnili vysílání misionářů ke všem kmenům a národům? Odpověď na otázku po Kainově ženě dát prostě musíme, jestli vůbec chceme obhájit evangelium a všechno učení s ním související.

Kainovi bratři a sestry

Kain byl prvním dítětem Adama a Evy zaznamenaným v Bibli (Gen 4,1). Spolu se svými bratry Ábelem (Gen 4,2) a Šétem (Gen 4,25) patřil k *první* generaci dětí, které se na zemi narodily.

Přestože pouze tyto tři mužští potomci jsou uvedeni jménem, Adam s Evou měli i jiné děti. V Genesis 5,4 je souhrnné prohlášení o životě Adama a Evy: „Po zplodění Šéta žil Adam ještě osm set let a zplodil syny a dcery.“ Neříká se tu, *kdy* se narodili. Během těch 130 let (Gen 5,3) před narozením Šéta jich mohlo být docela dost.

Adam a Eva vychovali za svůj život řadu synů a dcer. Podle židovského historika Flavia Josefa „počet Adamových dětí, podle staré tradice, činil jednáct set synů a třidvacet dcer“.¹¹

Bible žádný údaj o počtu dětí Adama a Evy neuvádí. Vezme-li se však

v úvahu jeho dlouhý život (Adam žil 930 let - Gen 5,5), dá se předpokládat, že jich muselo být mnoho! Nezapomeňme, jaký příkaz dostali: „Plodte a množte se a naplňte zemi“ (Gen 1,28).

Manželka

Budeme-li nyní vycházet výlučně z Bible, bez jakýchkoli osobních předpokladů a mimobiblických představ, pak na počátku, dokud existovala pouze jediná generace, bratři si museli brát za manželky své sestry, jestli to neměla být i generace poslední!

Neříká se nám, kdy se Kain oženil, neznáme ani jiné podrobnosti o ostatních sourozencích či dětech, ale můžeme si být zcela jisti, že sňatky mezi sourozenci byly na úsvitu lidských dějin nevyhnutelné.

— Námítky —

Boží zákony

Závěr, že synové a dcery Adama a Evy se ženili a vdávali mezi sebou, mnoho lidí okamžitě odmítne s odvoláním na zákon, který zakazuje sourozenecké sňatky. Někteří budou tvrdit, že sňatky mezi příbuznými jsou nepřipustné. Faktem je, že pokud si nechcete vzít nikoho příbuzného, nemůžete si vzít žádného člověka! Manželé jsou navzájem spřízněni dokonce už před svatbou, protože *všichni* jsme potomky Adama a Evy, všichni jsme „jedné krve“. Zákon zakazující sňatky mezi blízkými příbuznými neexistoval až do dob Mojžíšových (Lev. 18-20). Za předpokladu, že manželství znamenalo doživotní partnerství jednoho muže s jednou ženou (na základě Gen 1 a 2), nebylo překročením Božího zákona, jestliže se brali blízcí příbuzní (dokonce sourozenci).

Vzpomeňme si, že Abraham si vzal svou poloviční sestru (Gen 20,12). Bůh ten svazek požehnal a dal z něj vzniknout Židovskému národu (přes Izáka a Jákoba). Teprve asi o 400 let později dal Bůh Mojžíšovi zákony, která takové sňatky zakazovaly.

Biologické deformace

Dnes nejsou sňatky mezi sourozenci (ani polosourozenci) dovoleny, protože hrozí nepřijatelně vysoké riziko deformací u dětí z takových manželství. Čím užší je vzájemný příbuzenský vztah, tím je riziko vyšší.

Tyto zákony mají docela dobré genetické důvody, kterým snadno poro-

zumíme. Každý člověk má dvě soupravy genů, tvořených asi 130.000 páry, které určují tělesné i psychické vlastnosti a funkce. Každý dědíme polovinu těchto genů od otce a polovinu od matky. Žel, některé geny bývají dnes poškozeny (v důsledku hříchu a prokletí), a tato poškození se projevují nej-různějšími způsoby. Někteří lidé si například nechávají růst vlasy přes uši proto, aby zakryli, že jedno ucho je poněkud níže než druhé. Někdo zase nemá nos přesně uprostřed obličeje nebo má trochu nesymetrickou čelist atd. Pripusťme si, že hlavním důvodem, proč se navzájem považujeme za normální, je naše společná dohoda!

Čím vzdálenější je příbuzenství mezi partnery, tím je pravděpodobnější, že každý má ve svých genech *jiné* chyby. Děti, které dědí jednu soupravu genů od každého z rodičů, budou tak mít v každém páru maximálně jeden chybný Gen. Dobrý gen v páru s chybným genem se obvykle projevuje jako dominantní, takže deformace (alespoň ty vážnější) se neprojeví. Namísto úplně zdeformovaných uší, například, má je člověk jen mírně pokřivené. (Vcelku ovšem lidská rasa postupně degeneruje, jak se jednotlivé chyby postupně kumulují, z generace na generaci.)

Čím jsou si naopak dva lidé příbuznější, tím je pravděpodobnější, že se v jejich genech vyskytují stejné chyby, protože je zdědili od stejných rodičů. Dítě z takového spojení může zdědit chybné geny ve stejných dvojicích od obou rodičů, což vede většinou k těžkým defektům.

Adam a Eva neměli ještě v sobě genetické chyby. Když byli stvořeni jako první lidé, byli tělesně dokonalí. Všechno, co vyšlo z Boží ruky, bylo „velmi dobré (Gen 1,31), také jejich geny byly tudíž dokonalé - žádné defekty! Ale když na svět vstoupil hřích (kvůli Adamovi, Gen 3,6, Řím. 5,12), Bůh zemi proklel, takže dokonalé stvoření začalo degenerovat, to jest podléhat smrti a rozkladu (Řím 8,22). V průběhu tisíciletí se tak nahromadily nejrůznější genetické poruchy ve všech živých tvorech.

Kain patřil k první generaci dětí, které se kdy narodily. Stejně jako jeho sourozenci zdědil od Adama a Evy prakticky dokonalé geny, protože první genetické deformace byly jen minimální (akumulace kopírovacích chyb se projeví teprve po řadě generací). V takové situaci se mohli sourozenci brát s plným Božím souhlasem, bez rizika poškozených dětí.

Do časů Mojžíšových (o pár tisíc let později) se degenerativní chyby mohly nahromadit v lidské rase do té míry, že Bůh musel sourozenecké (a příbuzenské) sňatky zakázat (Lev. 18-20).¹² Kromě toho byla už na zemi spousta lidí, takže k nim ani nebyl žádný důvod.

Hemochromatoza, srpková anémie, cystická fibróza, vrozená cukrovka a 3000 dalších dědičných nemocí.

Mutace se kumulovaly od Adamova pádu, mají na svědomí mnoho chorob.

Kain a země Nód

Někteří vykládají oddíl v Genesis 4,16-17 tak, že Kain odešel do země Nód a tam si našel manželku. Z toho vyvozují, že na zemi musela existovat ještě jiná lidská rasa, která nepocházela z Adama, a k ní patřila Kainova žena.

„Kain odešel od tváře Hospodinovy a usadil se v zemi Nódu, východně od Edenu. I poznal Kain svou ženu, ta otěhotněla a porodila Enocha. Tu se dal do stavby města a nazval to město Enoch, podle jména svého syna.“

Z toho, co už bylo řečeno, vyplývá jasně, že všichni lidé, včetně Kainovy ženy, jsou potomky Adamovými. Z tohoto oddílu nijak neplyne, že Kain si našel manželku teprve v Nódu. Kalvín v komentáři k tomuto místu říká:

„Ze souvislosti můžeme soudit, že Kain, když zabil svého bratra, byl už ženatý; jinak by se Mojžíš o jeho svatbě aspoň zmínil.“¹³

Kain byl ženatý už *předtím*, než uprchl do Nódu. Manželku tam nenašel, nýbrž „poznal“ (to je v hebrejštině opis pro pohlavní styk).¹⁴

Objevují se i další námitky: Kain tam postavil „město“, takže tam muselo žít hodně lidí. Hebrejské slovo pro „město“ ovšem zdaleka nemusí znamenat totéž, co pro nás znamená město dnes. Tehdy to znamenalo prostě jen „pev-

né, opevněné místo“ nebo jen „ohrazené tábořiště“. ¹⁵ Stovka lidí byla už na takové „město“ až dost. Nicméně, Adamových potomků mohlo být na zemi v době Ábelovy smrti už docela slušné množství (viz níže).

Koho se Kain obával?

Vyskytl se též názor, že na zemi musely být kromě Adamových a Eviných potomků spousty dalších lidí, jinak by se Kain neměl důvod obávat, že ho někdo kvůli bratrovraždě zabije.

K tomu za prvé: V dobách, kdy ještě neexistovala občanská vláda, jejímž úkolem by bylo dopadnout a potrestat vraha (Gen 9,6), případný mstitel Ábelovy smrti mohl být pouze z okruhu jeho nejbližších příbuzných. Cizinec by se tím sotva vzrušoval. Ti, koho se Kain obával, nemohli patřit k jiné lidské rase.

Za druhé, mezi narozením obou bratrů a Ábelovou smrtí uplynula slušná řádka let. Genesis 4,3 říká:

„Po jisté době přinesl Kain Hospodinu obětní dar z plodin země.“

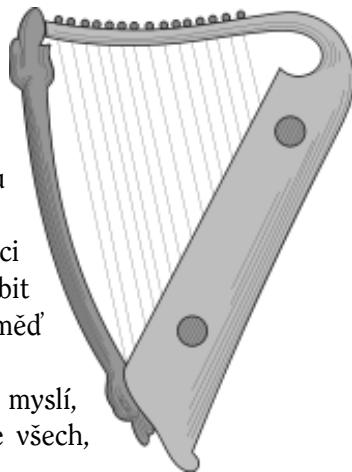
Všimněme si obratu „*po jisté době*“. Víme, že Šét se Adamovi narodil ve 130 letech (Gen 5,3), a Eva v něm viděla „náhradu“ za Ábela (Gen 4,25). Mezi Kainovým narozením a Ábelovou smrtí klidně mohlo uplynout 100 let i víc, mohly tu být už děti jejich dalších sourozenců, ba i vnuci a pravnuci. V době Ábelovy smrti mohlo být Adamových potomků pěkných pár desítek v několika generacích.

Kde se vzala technika?

K tomu, že Kain odešel do Nódu a postavil tam město, mají někteří za nezbytný předpoklad jistou rozvinutou stavební techniku, která tam musela být už předem vyvinuta jinou „rasou“.

My však víme, že Adamovi a Eviní potomci byli docela schopní lidé. Júbal už uměl vyrobit citaru a flétnu (Gen 4,21), Túbal-kain obráběl měď a železo (Gen 4,22).

Díky evoluční indoktrinaci si mnoho lidí myslí, že dnešní generace je ta nejinteligentnější ze všech,

které kdy žily na zemi. Ale jenom to, že máme letadla a počítače, neznamená, že jsme ti nejchytřejší. Dnešní technika je souhrnem dřívějších poznatků. Stojíme na ramenou těch, kdo nás předešli.

Náš mozek je už 6000 let (od Adama) pod kletbou. Ve srovnání s dřívějšími generacemi jsme pořádně zdegenerovaní. Naše inteligence a vynalézavost ani zdaleka nedosahuje úrovně Adamových a Eviných dětí. Bible nám dává poznat záblesky toho, co se jeví jako nesmírná vynalézavost od samého počátku.¹⁶

Závěr

Mnozí křesťané nedokážou odpovědět na otázky o Kainově ženě, protože jsou příliš svázáni dnešním světem (a problémy spojenými s příbuzenskými sňatky), a nechápou jasnou historickou zprávu, kterou nám Bůh zanechal.

Snaží se vysvětlit Genesis z pozice dnešní situace, místo aby usilovali pochopit pravdivou biblickou historii světa a změny, které v něm způsobil hřích. Protože nebudují svůj světový názor na Písmu, ale vnášejí do Bible sekulární myšlení, jsou slepí vůči prostým řešením.

Genesis je Božím zápisem historie, která se dělá před jeho očima. Je slovem toho, který všechno ví a je spolehlivým svědkem minulosti. Jestliže vycházíme v chápání dějin z Genesis, nacházíme tak smysl v otázkách, které by nám jinak zůstaly tajemstvím.

Poznámky

- 1 "Hollywoodská" verze slavného Scopesova případu. Autoři sice tvrdili, že nebyla napsána podle historického procesu, ale záměr budit dojem autentického líčení byl průhledný. Viz Mentonův rozbor níže.
K. Ham, "The Wrong Way Round!" *Creation*, 1996, 18(3):38-41.
D. Menton, "Inherit the Wind: An Historical Analysis," *Creation*, 1997, 19(1):35-8. Menton dokumentuje hrubé překroucení a protikřesťanskou bigotnost dramatu.
- 2 *Contact*, premiéra 11. července 1997, Robert Zemeckis Film, Warner Bros., podle knižní předlohy *Contact* od Carla Sagana (New York: Pocket Books, 1985).
- 3 American Civil Liberties Union – organizace, která stojí v čele úsilí odstranit všechny zbytky křesťanství z veřejného života v USA.
- 4 *The World's Most Famous Court Trial, The Tennessee Evolution Case* (doslovný přepis procesu), Bryan College, 1990 (reprint původního vydání), str. 302.
- 5 Sagan, *Contact*.
- 6 tamtéž, str. 19-20.
- 7 Apologetika - z řeckého *apologia* (obrana, obhajoba). Křesťanská apologetika znamená

obhajobu víry v Ježíše Krista a naděje na spasení skrze jeho dílo (1 Petr. 3,15). Vyžaduje důkladnou znalost Písma, včetně učení o stvoření, dědičném hříchu, prokletí, potopě, panském početí, životě a službě Ježíše Nazaretského, ukřižování, vzkříšení, nanebevzetí, druhém příchodu a novém nebi a nové zemi. Zahrnuje logický výklad těchto doktrín jako základu víry a naděje v Ježíši Kristu. Dává argumenty na jejich obranu, i Bible jako celku, před útoky nevěřících.

- 8 V tomto oddílu řecké slovo pro „člověka“ je v singuláru.
- 9 Eva je v jistém smyslu Adamovým „potomkem“, protože byla stvořena z jeho těla, a má s ním tedy biologickou souvislost (Gen 2,21-23).
- 10 Doslovný překlad z hebrejštiny: „měla se stát matkou všech živých“.
- 11 William Whiston, překladatel, *The Complete Works of Josephus* (Grand Rapids, MI: Kregel Publications, 1981), str. 27.
- 12 Někteří z toho vyvozují, že změna zákonů je důkazem změny Božího smýšlení. Bůh však své smýšlení nezměnil - změnila se situace v důsledku hříchu, a proto bylo nové opatření nevyhnutelné kvůli nám. V Bibli je nám postupně odkryván Boží plán záchrany, který byl v Boží mysli od věčnosti. Viz R. Grigg, „Unfolding the Plan,” *Creation*, 1998, 20(3):22-24.
- 13 J. Calvin, *Commentaries on the First Book of Moses Called Genesis* (Grand Rapids, MI: Baker House, 1979), svazek 1, str. 215.
- 14 Dokonce i kdyby Kalvínova domněnka nebyla správná, bylo zde k dispozici spousta času na to, aby početní potomci Adama a Evy přesídlili do okolních krajín a dostali se i do země Nód.
- 15 *Strongova konkordance*: „sídlo, osada, místo střežené hlídkou nebo strážným v nejšířším smyslu (případně i pouhý tábor nebo stanoviště).“
- 16 Viz D. Chittick, *The Puzzle of Ancient Man* (Newberg, OR: Creation Compass, 1997).